

תוכנית הלימודים*

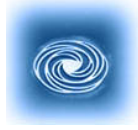
שנה א'

סמסטר א'

1. סמינר תיאורטי: מושגים פסיכואנליטיים מרכזיים ויישומם בטיפול הקבוצתי מטרת הקורס הינה הכרות והעמקת הידע עם מושגים מרכזיים בפסיכואנליזה וביטויים בטיפול בכלל ובטיפול קבוצתי בפרט (ברית טיפולית, טרנספרנס, קאונטר-טרנספרנס, השלכה הזדהותית, התנגדות ועוד).
2. סמינר תיאורטי: המצע הסוציו-היסטורי-תרבותי להתפתחות החשיבה התיאורטית של האנליזה הקבוצתית על פי פוקס
הקורס יכלול שעורים בנושאים הבאים, שיועברו על ידי מרצים שונים המומחים לנושא.
❖ התפתחות היסטורית של הטיפול הקבוצתי (המתודה וההבנה הקבוצתית), מיפוי סוגי הטיפולים הקבוצתיים.
❖ הרקע ההיסטורי-חברתי-תרבותי-פוליטי ופילוסופי להתפתחות התיאוריה של פוקס.
❖ תיאוריות פסיכולוגיות והשפעתן על הטיפול הקבוצתי.
❖ מושגים בסיסיים בתיאוריה של פוקס.
3. התנסות בקבוצה קטנה
הקבוצה הקטנה תאפשר מרחב למידה חוויתית תוך היכרות עם גישת האנליזה הקבוצתית. כל קבוצה תכלול 6-8 משתתפים.
4. התנסות בקבוצה בינונית
אחת לחודש תתקיים קבוצה של כלל תלמידי המחזור. במרחב זה יוכלו הסטודנטים לבחון את זהותם המקצועית, את מערכות היחסים הנרקמות ביניהם, לבדוק את השתייכותם לעולם הקבוצות, לאנליזה הקבוצתית בכלל, ולמכון הישראלי לאנליזה קבוצתית בפרט.

סמסטר ב'

1. סמינר תיאורטי: מקומה של האדמיניסטרציה הדינמית בתורתו של פוקס
תכנון והקמת הקבוצה, בחירת המשתתפים, אינטייק, חוזה טיפולי, סטינג ועוד.
2. סמינר תיאורטי: המצע הסוציו-היסטורי-תרבותי להתפתחות החשיבה התיאורטית של האנליזה הקבוצתית על פי פוקס (המשך מסמסטר א')
3. התנסות בקבוצה קטנה (המשך מסמסטר א')
4. קבוצה בינונית – (המשך מסמסטר א')

שנה ב'

סמסטר א'

1. סמינר תיאורטי: **מבית מדרשו של פוקס: התפתחות האנליזה הקבוצתית**
בסמינר נדון בהשקפת עולמו ועיקרי תורתו של פוקס, תוך קריאה ועיון בכתביו.
2. סמינר תיאורטי: **האנליטיקאי הקבוצתי: ממטפל של הקבוצה למטפל השותף בקבוצה**
זהותו של האנליטיקאי הקבוצתי ותפקידיו. מקום האנליטיקאי בקבוצה, העמדה האנליטית, המרחק האנליטי, החזקה, הכלה, reverie ועוד.
3. **סמינר הדרכה:**
קבוצת ההדרכה היא מסגרת המאפשרת צמיחה אישית ומקצועית בכול שלבי התפתחותו של המטפל. מטרת ההדרכה, בשלב זה, היא ללוות את כניסתו של המטפל לעולמה של האנליזה הקבוצתית על כל גווניה ולסייע לו להכין את הקרקע התיאורטית והמעשית לקראת בניית קבוצתו. הקבוצה תספק לסטודנטים מרחב של שיתוף והתבוננות שבו הם יוכלו לפגוש את ההיבטים השונים של תחילת עבודתם כאנליטיקאים קבוצתיים, להתמודד אתם ולעבדם לכדי הבנה.
4. **קבוצה בינונית** – המשך

סמסטר ב'

1. סמינר תיאורטי: **הקבוצה כשלם - ביון וממשיכיו**
הקורס יעסוק בחשיבתו של וילפרד ביון. נכיר ונרחיב מושגים בסיסיים של ביון כמו: תורת החשיבה, התיאוריה של החיבורים, המכיל והמוכל, הראייה הדו-עינית, הפרספקטיבה ההפוכה ודרך חשיבה אינטגרטיבית ננסה לבנות יחד אינטגרציה לרעיונותיו. בנוסף, נעסוק בפיתוחים ובהרחבות שנעשו לעבודתו של ביון על קבוצות (פייר טורקה, גורדון לורנס ועוד).
2. סמינר תיאורטי: **היבטים קליניים בקבוצה האנליטית**
בסמינר נמשיך לעסוק בהיבטים היישומיים השונים של האנליזה הקבוצתית, נדון במשמעותם הטיפולית של מושגים מרכזיים כמו: המטריקס הקבוצתי, הקבוצה כשלם, רמות התקשורת בתהליך הקבוצתי, אזורי התקשורת, הרזוננס והמירורינג. נלמד את יחסי הגומלין בין היחיד לקבוצה ונתמקד בהתערבויות טיפוליות ייחודיות שמתייחסות להשפעות ההדדיות של חברי הקבוצה זה אל זה.
3. סמינר הדרכה: המשך.
4. **קבוצה בינונית**: המשך

שנה ג'

סמסטר א'

1. **סמינר תיאורטי: מפוקס ועד ימינו**
הסמינר יעסוק בהתפתחויות עדכניות באנליזה הקבוצתית ויכלול עיון בעבודתם של אנליטיקאים קבוצתיים המסתמכים על המשגותיו של פוקס, ממשיכים את רעיונותיו, תורמים את חידושיהם ופותחים ערוצי חשיבה נוספים וביקורתיים. ייבחנו עבודותיהם של דניס בראון, דיטר ניטצון, מוריס ניטצון, רלף סטייסי, ועוד.
2. **סמינר תיאורטי: תופעות ייחודיות בחיי הקבוצה וההתמודדות איתן**
הסמינר יעסוק בשילוב בין ההבנות התיאורטיות של האנליזה הקבוצתית ובין התהליך הקליני. יידונו תופעות כמו: תחרות וקנאה, שער לעזאזל, תתי קבוצות, נשירה, התנגדות, אינטימיות, אמפטיה, הכרה ותיקוף, לכידות, כוחות בניה והרס ועוד.
3. **סמינר הדרכה: המשך.**
4. **קבוצה בינונית: המשך**

סמסטר ב'

1. **סמינר תיאורטי: ביון ופוקס ב'סירה אחת'**
הסמינר יעסוק בהשוואה והבחנה בין התיאוריה של פוקס לבין זו של ביון, תוך בחינת המשותף והמבדיל ביניהם והיישומים הפרקטיים בעבודה הקבוצתית.
2. **סמינר תיאורטי: תקשורת רגשית**
הסמינר יעסוק בתשתית התיאורטית של התרומות השונות שהתוספו בעשורים האחרונים לחשיבה הפסיכו-דינמית. תרומות אלה נשענות, בנוסף לפסיכואנליזה, גם על מדע קוגניטיבי, תצפיות ביחסי תינוקות עם מטפלים ומחקר המוח. הקורס יסתמך על מאמרים שמייצגים כמה מהדיסציפלינות השונות הללו ויכלול בין השאר דיון בעבודותיהם של דניאל סטרן, ביאטריס בבה ופרד לחמן, סטיבן מיטשל, אליזבט פיבאז ואנטואנט קורבוז, אנטוניו דמאסיו, ג'וסף לדו פיליפ ברומברג ואחרים.
3. **סמינר הדרכה: המשך**
4. **קבוצה בינונית – המשך**

שנה ד'

סמסטר א'

1. סמינר תיאורטי: **הקבוצה כ"מרחב פוטנציאלי"**
הסמינר יעסוק במרחב הטיפולי המתהווה בקבוצה האנליטית על היבטיו ומשמעויותיו השונות מנקודות מבטם של וויניקוט, אוגדן ואנליטיקאים קבוצתיים המתייחסים לנושא.
2. סמינר תיאורטי: **מגדר ומיניות**
בסמינר נעסוק בתפיסות תיאורטיות שונות על שאלות של מגדר ומיניות, נבחן את השלכותיהם והשפעתם על התהליך בקבוצה הטיפולית ועל היכולת לזהותם להיבנם ולעבדם. הסמינר ידון בשאלות המגדר והמיניות בתיאוריות הפסיכואנליטיות: בתשוקה ורגשות, באישי והחברתי, בנפש ובתרבות, והמפגש עם המעשה הטיפולי בקבוצה אנליטית.
3. סמינר **הדרכה**: המשך
4. **קבוצה בינונית**: המשך

סמסטר ב'

1. סמינר תיאורטי: **תיאוריות אינטר-סובייקטיביות ותרומתן לאנליזה קבוצתית**
הסמינר יעסוק בהמשגות עיקריות של התיאוריות ההתייחסותיות והאינטרסובייקטיביות בפסיכואנליזה, נבחן את הקשריהן לאנליזה קבוצתית ואת הרלוונטיות שלהן לאנליזה הקבוצתית. בסמינר נדון במאמריהם של כותבים מרכזיים בתחום כמו מיטשל, בנג'מין, וארון, תוך השוואה עם רעיונותיהם של תיאורטיקנים מתחום האנליזה הקבוצתית.
2. סמינר תיאורטי: **הלא מודע החברתי והחברה הישראלית**
הסמינר יעסוק בהבנת הקבוצה הגדולה (Large Group) על היבטיה השונים, במושג ה"לא מודע החברתי" ותרומתו להבנת החברה הישראלית ולנושאים כמו טראומה חברתית, "טראומה מועדפת" (The Chosen Trauma, Vollkan), היבטים של שכול ואובדן, פערים בין תרבותיים, קורבנות וקורבניות, תוקפנות ועוד.
3. סמינר **הדרכה**: המשך
4. **קבוצה בינונית**: המשך

בנוסף:

- ❖ יתקיימו סדנאות מרוכזות בהנחיית מנחים מהארץ ומחו"ל.
 - ❖ הסטודנטים ישתתפו בימי המכון (מלבד ימי מכון המיועדים לבוגרים לבד) ובכל ההרצאות שיינתנו במסגרת המכון, ללא תשלום. כמו כן, יקבלו הנחה בפעילויות העמותה לטיפול והנחיה קבוצתית כפי שמקבלים חברי המכון.
- *ייתכנו שינויים בתוכנית הלימודים.

יו"ר משותף: מרים ברגר, סוזי שושני.
הועד המנהל: אברמוביץ רחל, בר מירה, גורן נורית, טנאי מוניקה, צאן חגית, קרניאל לאוור עינב.